

**Afscheid Sybilla Dekker van VROM-medewerkers en
externe relaties, donderdag 5 oktober 2006, Den
Haag**

Beste Marjanne,

Dank voor je warme woorden. Ik stel ze zeer op prijs.

Beste VROM'ers, dames en heren,

Precies 2 weken na mijn verklaring in de Tweede Kamer neem ik afscheid van een departement van VROM dat me dierbaar is geworden. Op een moment dat niet door mij is bepaald, maar dat bepaald werd door het uitbrengen van het rapport van de Onderzoeksraad voor de Veiligheid naar aanleiding van de brand in de nacht van 26 op 27 oktober 2005 in het cellencomplex op Schiphol Oost.

De brand in het cellencomplex Schiphol Oost heeft ook bij mij een diepe indruk achtergelaten. Een vreselijke gebeurtenis met afschuwelijke gevolgen.

De conclusies van de Raad hebben geleid tot mijn persoonlijke en politieke overweging om mijn ministeriële verantwoordelijkheid te nemen. Een minister draagt niet alleen de verantwoordelijkheid voor wat hij of zij zelf beslist of voor wat er gedurende zijn of haar ambtsperiode besloten wordt. Een minister is ook verantwoordelijk voor de diensten die onder zijn of haar verantwoordelijkheid functioneren. “Dat is een fundamenteel beginsel om de overheid democratisch aanspreekbaar en verantwoordelijk te houden”, zo zei mijn collega Donner in zijn verklaring op 21 september.

Ik heb mijn ministeriële verantwoordelijkheid met overtuiging genomen. Ik hoop van harte dat het debat in de Tweede Kamer tot een zuivere afweging van de conclusies, antwoorden en de uitvoerbaarheid van de aanbevelingen zal leiden. En dus niet tot de regelreflex beperkt zal blijven. Alleen het hebben van regels voorkomt geen rampen.

Mijn ministerschap is met het invullen van mijn ministeriële verantwoordelijkheid beëindigd. Maar ook al treft je als persoon geen blaam, persoonlijk word je wel degelijk diep geraakt. Vooral het onverbiddelijk afgesneden worden van de zaken die nog moeten worden afgerond, zoals de PKB Wadden en het Waddenfonds, het huurbeleid, en de omgevingsvergunning, maar ook van de mensen met wie je een vertrouwensband hebt opgebouwd en met wie en waardoor je je eigen beleid hebt kunnen ontwikkelen, valt me zwaar.

Geen periode na de verkiezingen tot aan een nieuw kabinet, waar je als ploeg afscheid neemt, maar met 2 ministers en uiteindelijk alleen, is zo'n aftreden – hoe eervol ook – onwezenlijk en hard.

De bevestiging van de uitspraak “De politiek is een hard vak” is er één, maar een mens zelf staat voor de opgave om de val van de top op te vangen. Het aftrainen van politieke topsport moet je zelf regelen. En dan ook nog zonder chauffeur en secretariaat!

Gelukkig zijn er dan collega's, familieleden en vrienden om pleisters te plakken.

Het ministerschap is een bijzonder ambt en kent een grote verscheidenheid aan rollen. Het speelveld van een bewindspersoon is bijzonder en kent een aantal aspecten:

- Politieke eindverantwoordelijkheid voor haar departement
- Lid van het kabinet en daarmee bestuurder in een collegiaal verband van de uitvoering van het hoofdlijnen akkoord
- Representant van een partij, in mijn geval de VVD
- Politieke verantwoording afleggen in en aan de Eerste en Tweede Kamer
- En niet te vergeten je stakeholders in het land

Het politieke proces moet ook het begin zijn van de ontwikkeling en of verbetering van het land. Het product van beleid is immers bestemd voor mensen, burgers, bedrijven en bestuurders. Dat politieke product wordt tevoren sterk uitvergroot door de openbaarheid van het debat en de aandacht van de media.

Een politiek debat mag wat mij betreft best hard zijn, op het scherpst van de snede. Maar wel met respect naar elkaar. Want het debat in de Tweede Kamer moet een voorbeeld zijn voor mensen in het land. De openbaarheid en de profileringsdrang – dat was wel even wennen voor mij.

Sommigen menen dat ik er nooit echt gewend ben geraakt. Of dat ik geen echte politica ben. Welnu, de klassieke politica heb ik nooit willen worden. Maar de inbreng van ervaring uit andere sectoren van de maatschappij kan de politiek alleen maar ten goede komen.

Het ministerschap is niet alleen een rol, het is een ambt dat onder je huid kruipt. Je bent de minister en je ondersteunt en buigt ontwikkelingen om of geeft er juist ruimte aan – met beleid, met kaders, met geld, maar vooral door mensen te overtuigen en te bemoedigen.

Ik heb ervan genoten. Drie en een half jaar terug maakte ik de overstap van het bedrijfsleven naar dienstbaarheid aan de publieke zaak. Een prachtige portefeuille – Ruimtelijke Ontwikkeling, Wonen/Volkshuisvesting, Rijksgebouwendienst, de VROM-inspectie, met de milieuf flank goed afgedekt door Pieter van Geel.

Mijn ministerschap is gestart onder het gunstige gesternte van de onvoorwaardelijke steun van mijn man Constant. Zijn daadwerkelijke trots heb ik de afgelopen anderhalf jaar niet meer mogen ervaren. Zijn positieve kracht blijft een steun. Onafhankelijkheid en integriteit acht ik zelf hoog.

[Dank en Resultaat]

Beste VROM'ers,

Als ik op de afgelopen drie en een half jaar terugkijk, als ik zie wat we de afgelopen drie jaar hebben bereikt – dan voel ik trots en dankbaarheid. Mijn aftreden doet daar niets aan af.

[DGW]

Op het terrein van Wonen heb ik samen met DG Annet Bertram de zaak weer in beweging gebracht. Mijn devies was: meer bouwen, meer herstructureren, meer ruimte voor corporaties en meer dynamiek in het huurbeleid. Zodat eenieder de woning kan vinden die bij hem of haar past. Qua wensen en qua budget.

Corporaties krijgen nu ook meer ruimte, en verantwoordelijkheid. Dankzij Victor Schaap en Merijn van Giessen en zijn club ging ik dit taaie dossier goed voorbereid te lijf.

Met de broodnodige liberalisering van het huurbeleid is eindelijk een begin gemaakt. Veronica van Berkel stond me daarin professioneel en immer koelbloedig bij.

Kees Lever en consorten hebben goed werk geleverd bij het ontwikkelen van een lange-termijn visie op de woningmarkt. Een woningmarkt waar het aanbod nu al steeds meer opschuift richting de vraag. Want de woningproductie zit in de lift en het aantal bouwvergunningen stijgt.

De bewoners van de 56 aandachtswijken plukken nu al langzaam de vruchten van een intensief herstructureringsbeleid. Nieuwe Coalities gaan snel knelpunten te lijf. Zodat vitale wijken in Krachtige Steden ontstaan. Alle lof daarvoor aan Annemiek Roessen en haar mensen. Tijdens werkbezoeken hoorde ik uit de eerste hand hoe broodnodig het werk in de wijken blijft. VROM is herkenbaar geworden in de wijken van ons land.

[DGR]

Wat Ruimte betreft, was mijn inzet van meet af aan helder. Marjanne zei het net al: van hindermacht naar ontwikkelkracht. In de Nota Ruimte werkte ik dit principe verder uit. Ik wilde toe naar een ministerie van mogelijkheden, een steun en stimulator voor particulier initiatief op alle VROM-terreinen. Ik wilde ruimte scheppen. Ruimte voor initiatief. Ruimte voor economische groei en ruimte voor de benutting van het potentieel van ons land.

Inmiddels is de programma-aanpak van start gegaan. En met succes. Dank daarvoor aan Ineke Bakker.

Met de Uitvoeringsagenda hebben we de Rijksinzet concreet gemaakt. Inclusief financiële onderbouwing. Zonder de inzet van Johan Osinga was het allemaal niet zo vlot gegaan.

Met gebiedsontwikkeling worden steeds meer positieve ervaringen opgedaan. In heel het land bewijzen burgers, bestuurders en bedrijven dat een ontwikkelingsgerichte aanpak van ruimtelijke vragen mogelijk is. Chris Kuijpers en zijn team verdienen alle lof voor de voorbereiding en uitvoering van dit succesverhaal.

En dan het GOB – een echte interdepartementale dienst voor grond- en gebiedszaken.

Mijn dank ook aan de VROM-inspectie die een verandering ten goede heeft doorgemaakt. Van strikt controlerend en inspecterend naar compliance assistance en inspecterend op basis van naleeftekort en risicoprofiel.

En, last but not least, mijn Rijksgebouwendienst. In de spotlights in goede en slechte tijden. Met bijzondere projecten als het Paleis op de Dam, het Rijksmuseum in Amsterdam en de Ridderzaal in Den Haag. Maar ook met kantoren – al dan niet in PPS – en penitentiaire inrichtingen.

Hoe het ook zij – professionaliteit en duidelijke verantwoordelijkheidstoedeling zijn noodzakelijk om effectief te zijn.

[Ondersteunende Diensten]

Tot zover het beleid. De mensen die mij binnen VROM geholpen hebben zijn talloos, en blijven nu, noodzakelijkerwijs, deels onbenoemd.

Toch zou ik nog een aantal mensen en afdelingen in het bijzonder willen danken voor hun steun en inzet.

Het Bureau Secretaris-Generaal – voor de uitgebreide zorg en de politieke gevoeligheid.

De deelnemers aan de Bewindsliedenstaf - voor hun inzichten en professionaliteit.

De immer hardwerkende Claudette Borst en haar collega's van Externe Betrekkingen – voor de piekfijne voorbereiding en planning van de werkbezoeken en de logistiek.

De speechschrijvers en de voorlichters – voor het vinden van de woorden voor wat ik zeggen wou. En voor alle publicitaire adviezen, gevraagd en ongevraagd.

Er zijn nog meer mensen die ik met name zou willen noemen.

Pieter van Geel met wie de samenwerking soepel en openhartig en de persoonlijke omgang prettig was.

Kamerbewaarder Theo van Dissel, die discretie paarde aan zorgzaamheid.

De chauffeurs, die mij zonder morren brachten waar ik maar moest zijn – en altijd op tijd.

Thomas Berghuijs, die niet alleen mijn politiek assistent was, maar ook mijn steun en toeverlaat.

Richard van den Born en Jane ten Hoorn, die meer deden dan nodig was. En die, of ze dat nu wilden of niet, op zoek moesten naar de grenzen van hun geduld en flexibiliteit.

Richard en Jane, jullie zijn echte toppers!

En, last but not least, de SG, Marjanne Sint.

Marjanne,

Ik zou hier hoog op kunnen geven over je politieke inzicht en je bestuurlijke en managerial kwaliteiten. En door deze zin uit te spreken doe ik dat ook. Maar ik leg hier ook de nadruk op de steun die je mij in moeilijke tijden gaf. Dank daarvoor – je bent met recht een topvrouw! En ik hoop dat je doorgaat.

Dank ook aan al die vertegenwoordigers van ondernemend Nederland. De bouw heeft er weer een plek. Dank aan de corporatiesector, de woonbond, de bestuurders uit vele geledingen van de overheid.

Dank ook aan mijn collega's uit dit bijzondere kabinet dat ondanks alles een sterke hervormingsagenda heeft doorgevoerd – op alle terreinen, ook de fysieke inrichting van ons land.

Ik wens Pieter Winsemius veel succes de komende tijd met het verder invullen en uitvoeren van die hervormingsagenda.

Dames en heren,

Ik heb met groot plezier 3 en een half jaar gewerkt. Ik dank de VROM'ers voor de inzet en betrokkenheid bij de publieke zaak. Voor het inzicht en de deskundigheid waardoor ik beter beslagen ten ijs kwam.

Ik heb mij ingezet en samen hebben wij resultaten binnengehaald. Van hindermacht naar beleidskracht en uitvoerende kracht.

Het belang van externe stakeholders blijft onverminderd groot. Ook de komende tijd. Ik dank hen dan ook voor hun aanwezigheid vandaag en de blijken van waardering die ik ontvangen mocht.

Ik wens VROM toe dat het een departement blijft dat professionaliteit hoog in het vaandel heeft staan. Dat gaat voor kwaliteit bij de opgaven waar men voor staat. En daar ook in slaagt.

[Persoonlijke noot – U ziet mij terug in bestuurlijk Nederland]

Ik dank jullie wel.